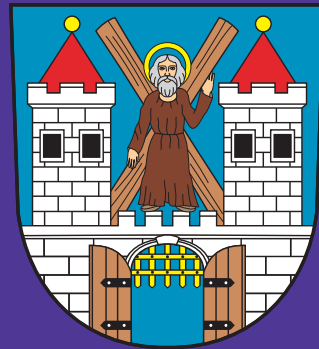

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic

ČÍSLO 2 | KVĚTEN 2025

Starší žáci z Turkovic postupují na krajskou soutěž hry Plamen

3 ZE ŽIVOTA...

**Vítání občánků
v Ondřejově**

12 JAK ZDRAVĚ JÍST

**Nový seriál
s výživovou poradkyní**

13 OKÉNKO DO HISTORIE

**Vídeň a začátek
první světové války**

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

rád Vás ze stránek Ozvěn zdravím opět v předprázdninovém čase. Již jen několik dní zbývá do letních prázdnin, které většina z Vás jistě využije k načerpání nových sil. Tentokrát začnu svůj příspěvek praktickými záležitostmi.

Na březnovém zastupitelstvu byly schváleny tři regulační plány, otevírá se tak možnost stavět v lokalitách, kde je těmito plány výstavba regulována. To samozřejmě za splnění nejen podmínek regulačních plánů, ale i podmínek územního plánu jako celku i podmínek jiných norem.

Koncem března pak proběhla kolaudace ČOV Turkovice, čistička tak přechází ze zkušebního do trvalého provozu. V této souvislosti dojde i ke změně provozovatele ČOV Ondřejov a Třemblat, z dotačních podmínek musí mít všechny ČOV stejného provozovatele, kterým bude Dobrovolný svazek obcí Vejvorka. S touto změnou mohou být spojeny některé administrativní úkony jako je například úprava smluv, prosím všechny, aby na případné výzvy reagovali a ulehčili nám tak zvýšenou administrativní zátěží.

Krátký report ze školy tentokrát uchopím z jiného konce. O naší škole se ví a myslím, že je obecně přijímána jako velmi zajímavá stavba. Svědčí o tom například článek na portálu Aktuálně.cz pod názvem „Barvy, tvary, zábava. V Ondřejově ukazují, že interiér školy

nemusí být nuda“ (<https://magazin.aktualne.cz/v-hlavni-rol-i-hvezdarna-v-ondrejove-prokazuji-ze-i-interier/r~7dedca363d3c11f0a065ac1f6b220ee8/>).

Architekti s projektem naší školy zvítězili v jedné z kategorií soutěže CZECH INTERIOR AWARD 2025 (<https://www.interioraward.cz/vitezove-2025/>).

V nejbližších dnech pak bude stavba školy přihlášena i do prestižní soutěžní přehlídky Stavba roku 2025. Budeme držet palce a věřím, že i v této prestižní akci můžeme být úspěšní.

Postupně se dostávám k informacím méně pracovním.

V dubnu nám děti z kroužků provozovaných v SKC předvedly své dovednosti v rámci Akademie SKC 2025. Je to myslím svátek pro děti vystoupit před početným publikem, ale hlavně pro rodiče a prarodiče, kteří mohou být na děti právem hrdí.

Začátkem května dostala tradice snad s nejdelší historií v naší obci – tradiční SLAVNOST MÁJÍ. Slavnost začala hraním u májek, u velkého máje pak děti předvedly tradiční nastudování Besedy a po káčení máje pak vše završila „Májová zábava“. Velké díky všem, kteří se na zachování této tradice již léta podílejí.

Dále pak v květnu proběhlo vítání občánků. Nádherná akce, která mě každoročně nabíjí energií a přesvědčuje, že práce v obci má smysl a je pro koho ji odvádět. Děkuji na tomto místě panu Ročákovi za zapůjčení mlýna a všem kteří se podíleli na organizaci. V červnu, konkrétně 21. 6. se budou konat tradiční Ondřejovské slavnosti. Podrobnější informace jistě najdete na jiném místě Ozvěn, já jen věřím, že si najdete čas, využijete příležitost pro setkání a budete mít možnost vidět různá vystoupení, zejména již jednou zmiňované dovednosti našich dětí. Svůj příspěvek bohužel musím skončit velmi smutně. Během ani ne celého roku jsme přišli o dvě významné osobnosti veřejného života v obci. Po Josefu Zichovi, který zemřel v listopadu loňského roku nás bohužel opustil i pan Pavel Řezba. Bez Pavla Řezby se dlouhá léta neobešla téměř žádná významnější kulturní akce, kdykoliv byl připraven nezištně pomoci, byl také dlouholetým zastupitelem obce a ani v letech kdy již zastupitelem nebyl mu dění v obci nebylo lhostejné. Prosím věnujte mu vzpomínku.

Vážení čtenáři, i přes smutný závěr Vám všem přeji pevné zdraví a příjemné prožití letních prázdnin.

Vladimír Zámyslický

EDITORIAL

Vážení spoluobčané,

zdravím Vás v nadcházejícím období, které nás čeká. Věřím, že i v dnešních Ozvěnách najdete inspirativní čtení. Ráda bych zmínila několik podnětů z dnešního čísla. Nedotknu se všech. Abyste měli nějaká překvapení. Dovolila jsem si udělat obrázkový průřez Slavnostmi májí. Byla to opět nádherná akce. A skoro bych si troufla říct, že by Slavnosti májí a jejich odkaz měl být chráněnou místní zvyklostí, aby nikdy nezhylnula. Už jenom proto, jak děti rády tancují pod májkou.

V dnešním čísle si můžete přečíst rozhovor o škole, který pro Ozvěny poskytla ředitelka školy Eva Štosová. Můžeme nahlédnout pod pokličku školy, kde již 8 měsíců probíhá vyučování. Jak se škole žije si přečtete na stránkách našeho čtvrtletního časopisu.

Všimli jste si nové pamětní desky na původní (dříve Andresově) vile, nyní mateřské škole? Pokud ano, tak jste si na ní patrně přečetli, komu je pamětní deska věnována. Jen pro toho, kdo neví, pan doktor Andres působil v Ondřejově jako lékař a jeho syn Jan daroval vilu obci Ondřejov. Obec Ondřejov věnovala pamětní desku památce pana doktora Jana Andrese. Za to moc děkujeme. Více o doktoru Andresovi bylo v Ozvěnách č. 1 – březen 2023 a v č. 3 – září 2023. Ke stažení na webových stránkách obce Ondřejov.

Kluci fotbalisti, jste skvělí. Hrajete férový fotbal, a i když nám teď chybí fotbalové

šťěstí, věříme, že dáváte do hry celé své srdce. Co je však pro mě nejcennější, že jste pořád parta, držíte při sobě a hraje te férovou hru. Držte při sobě i nadále. A ono se to fotbalové štěstí na Vás přece jenom opět usměje. Ne každé vítězství je opravdové vítězství. Nejdůležitější je, že jste parta. Proto také dejte na rady Vašich starších patronů. Oni vycházejí ze zkušeností. Ano, přišli byste si na spoustu věcí sami, ale proč dávat energii do něčeho, co už funguje, a starší hráči Vám rady poskytnou. Vy naopak na ně můžete navázat a rozvíjet se. Chce to všechno jen chtít slyšet, vnímat, pochopit a vzájemně se podpořit. Tak to bude i v dalším životě, nejen na hřišti.

Každý z nás svým blízkým dává svou oporu a lásku jiným způsobem. Někdo svou péčí, starostlivostí. Ale pojďme se zamyslet nad slovy Mileny Jesenské, která svůj vztah vyjadřovala svým nejbližším větou: „... já tě nedám“. Do teček si vsadte každý svou blízkou osobu či osoby. V těchto slovech je vyjádřen nejhlubší cit, jaký může člověk člověku vyjádřit.

Vám/nám všem přeji, ať máte/máme kolem sebe lidi, kterým můžeme v nejtěžších chvílích říct „...já tě nedám“.

Vaše Romana

Jaro v zahradě Ondřejovské hvězdárny

Vítání občánků

Jako každý rok, tak i letos v prostorách ondřejovského mlýna v Turkovické ulici proběhlo v sobotu 17. 5. 2025 vítání nových občánků obcí Ondřejova, Turkovic a Třemblat.

Sešli jsme se v hojném počtu a přivítali 14 miminek, 7 holčiček a 7 chlapců. Po úvodním proslovu pana starosty vystoupily děti z mateřské a základní školy. Za doprovodu svých učitelek si děti připravily krátký program skládající se z písní, básní a hraní na flétnu. Jako upomínku na tento slavnostní den rodiče obdrželi pamětní list, maminky kytičku a děti dáreček v podobě hrnečku a plyšového zvířátka.

Chtěli bychom poděkovat všem, kteří přijali naše pozvání a také všem, kteří se podíleli na přípravě a průběhu tohoto již 70. slavnostního aktu. Poděkování patří také panu Ing. Jaroslavu Ročákovi za propůjčení prostor ondřejovského mlýna. V příštím roce se opět budeme těšit na krásné setkání s našimi nejmenšími občánky.

Lucie Pácová

Blahopřání našim starším spoluobčanům

PO NÁROČNÉM OBDOBÍ PANDEMIE COVID-19 S RADOSTÍ OBNOVUJEME TRADICI BLAHOPŘÁNÍ NAŠIM SPOLUOBČANŮM.

Za Obecní úřad Ondřejov osobně předává Monika Daňková, Veronika Deverová, Dagmar Vimmerová a Romana Brilová gratulace všem jubilantům, kteří oslaví významné životní výročí.

Věříme, že společně zachováme tuto krásnou tradici, která posiluje sousedské vazby a radost ze společných okamžiků.

„Váš životní příběh je inspirací pro celou obec. Děkujeme a přejeme hodně zdraví a spokojenosti!“

Obecní úřad Ondřejov

*Srdcevně díky za blahopřání
k mým narozeninám
a krásný dárek.
Ještě jednou děkuji
Josef Šíkl
Ondřejov 230*

Okresní kolo Zlaté srnčí trofeje ve Zvánovicích

Práce s dětmi v rámci okresního mysliveckého spolku Praha – východ až do loňského podzimu probíhala převážně formou přednášek pro děti z MŠ a ZŠ v přírodě s různými mysliveckými a kynologickými ukázkami.

Při ZŠ Velké Popovice pracoval kroužek mladých přírodovědců za spolupráce p. M. Bartáka z Honebního společenstva Velké Popovice. S loňským podzimem v novém školním roce vznikl ve spolupráci s domem dětí a mládeže v Úvalech myslivecký kroužek Srnečci z Úval. Jeho vedení se ujal dlouholetý vedoucí práce s dětmi p. Ing. Z. Kůta. Vznik druhého mysliveckého kroužku na území OMS¹ Praha – východ byl impulzem pro mysliveckou radu pro zintenzivnění

¹Okresní myslivecká soutěž

práce s dětmi. Vzhledem k tomu, že se zde řadu let nekonalo okresní kolo soutěže O zlatou srnčí trofej, rozhodla se rada tuto soutěž v rámci OMS uspořádat. Smyslem akce je za pomoci této nejstarší dětské soutěže umožnit setkání dětí se zájmem o myslivost a ochranu přírody. Termín soutěže byl stanoven na 26. dubna 2025 a místem konání byly zvoleny Zvánovice. Pod vedením předsedkyně OMS Ing. Preislerové se organizace ujali myslivci Honebního společenstva Ondřejov, kteří poskytli celé akci perfektní zázemí v obecním sále. Soutěž byla rozdělena do tří věkových kategorií. Kategorie 0 byla určena pro ty nej-

menší žáky 1.–2. třídy ZŠ. Byla kategorií nesoutěžní pro celostátní finále, ale v rámci okresního kola měla prověřit znalosti a vztah k přírodě i u těch nejmenších. V kategorii A soutěžili žáci 3.–5. tříd a v kategorii B soutěžili žáci 6. až 9. tříd. Zúčastnit se mohli nejen členové kroužků, ale i ostatní děti. Pro všechny účastníky byly připraveny vědomostní testy, poznávací testy z mysliveckých a přírodovědných znalostí a na závěr všichni absolvovali praktickou poznávací stezku po trase v okolí Zvánovic s rozličnými zastávkami a úkoly.

Nastal den D. Ještě během noci na sobotu přšlo, ale sobotní ráno přivítalo sluníčko, které bylo předzvěstí krásného jarního počasí. Tak akorát na pořádnou soutěž. Organizátoři okresního kola od časných ranních hodin připravovali venkovní část soutěže. Myslivci HS Ondřejov pilně připravovali občerstvení pro malé i velké. Sraz účastníků byl od 8:30 hod., a tak se začali scházet dětské startující i se svými vedoucími kroužků či rodičovským doprovodem. Po úvodní prezenci došlo k zahájení soutěže loveckým troubením. Přivítání účastníků provedla předsedkyně OMS Ing. Preislerová a Ing. Kůta, kteří rovněž představili organizační výbor a seznámili přítomné s programem soutěže. Do soutěže se přihlásilo celkem 25 dětí. Nejprve všichni absolvovali

test písemných vědomostí v sále obecního úřadu, poté se přesunuli do přírody. Po odevzdání posledních výsledků se všichni přítomní občerstvili a děti vyrazily za zábavou. Největší fronta byla jako obvykle na střelbu ze vzduchovky. V tomto mezičase se provádělo vyhodnocení testů a připravovalo se slavnostní vyhlášení výsledků. Vše vyhodnoceno, body sečteny, pořadí určeno. Slavnostní zatroubení a následovalo vyhlášení nejlepších. V kategorii 0 obdržel nejvíce bodů Matyáš Kůta, druhé místo obsadil Tobiáš Exner a na třetím místě je Anežka Křížová. V kategorii A získala 1. místo Markéta Hranická, 2. místo patří Patriku Šulcovi a 3. místo získala Eliška Mácová. V kategorii B patří 1. místo Vojtěchu Jůnovi, 2. místo si vybojovala Anna Preislerová a 3. místo získala Klára Grulichová. Všichni startující obdrželi věcné ceny a ti nejlepší i pohár.

Závěrem všem soutěžícím a jejich doprovodem patří poděkování za účast, vedoucím kroužků patří dík za práci s dětmi, za předávání znalostí o myslivosti, o přírodě a její ochraně. Organizátorům a všem zainteresovaným patří velký dík za uspořádání okresního kola Zlaté srnčí trofeje v rámci OMS Praha – východ.

Ing. Kateřina Štolcová Preislerová

Ohlédnutí za koncertní sezonou Kruhu přátel hudby 2024/2025

PRVNÍ KVĚTNOVOU SOBOTU JSME SE ROZLOUČILI S LETOŠNÍ KONCERTNÍ SEZONOU KRUHU PŘÁTEL HUDBY.

Do sálu ondřejovského mlýna přijal pozvání **Belfiato Quintet**, špičkový komorní soubor složený z pěti hráčů na dechové nástroje. (Oto Reiprich – flétna, Jan Souček – hoboj, Kateřina Javůrková – lesní roh, Jan Hudeček – fagot, Jiří Javůrek – klarinet). Každý z nich je mistrem svého oboru, slyšet jejich spojení bylo tedy vskutku radostným a povznášejícím zážitkem. Atmosféra koncertů ve mlýně je velmi blízká „domácím koncertům“, tedy hudebním setkáváním, kdy nechybí prostor i ochota interpretů odpovídat na nejrůznější zvědavé dotazy publika. V případě Belfiato Quinteta zazněla z publika prosba o bližší specifikování jednotlivých nástrojů (rozlousknutí tvrdého oříšku – rozdíl mezi hobojem, klarinetem a fagotem). Hudebníci se toho ujali velmi vtipným způsobem, celkový dojem atmosféry blízkosti a pohody, kterým byl celý večer protkán, se tím jen umocnil.

Ještě bližší kontakt měli posluchači při koncertu **Dua Beautiful Strings** ve složení housle – Monika Urbanová a harfa – Hedvika Mousa Bacha. Harfa je pro mnohé z nás tajemným a na pohled velmi komplikovaným nástrojem. Hudebnice byly ochotné o nástrojích, především harfě, pohovořit; na dotazy jsou údajně zvyklé. Troufám si však říci, že zřídka se setkají s tak „vědecky“ založeným publikem, dychtícím pochopit i ty nejjemnější konstrukční,

akustické a mnohé jiné taje tohoto nástroje. Debata po koncertě nebrala konce a zájemci si na harfu mohli i zahrát.

Nutno říci, že ochota všech umělců promlouvat k publiku slovy, nejen hudbou, je velkým bonusem a pro publikum velmi sblíživým faktorem. Přitom pro mnohé hudebníky zvyklé vyjadřovat se převážně hudbou je mluvení k publiku tou nejnáročnější složkou koncertu. Za tuto odvahu jim patří velký dík!

Ve stejně pohodovém a přátelském duchu se odehrály i další koncerty. Krásné spolutvoření otce **Jiřího** (viola) a syna **Matěje** (klavír) **Pinkasových** jsme měli možnost zažít při březnovém koncertu. Jejich přednes úpravy slavné Bernsteinovy *West Side Story* byl velmi svěží a poutavý. Mladistvou nespoutanou energií a precizností sršel koncert **Tria Gaudia** (Adam Klánský – violoncello, Anna Knoulichová – klavír, Gabriela Barillová – housle) při prvním koncertě nového roku.

Duo Manera, Soňa Vimrová, Miroslav Žára – kytary, se hudbou jižní Ameriky postaralo o večer plný vášně a temperamentu a potěšilo mnohé příznivce tohoto nástroje, kterých je v Ondřejově nemálo. Výhodou sálu ondřejovského mlýna je, že jste interpretům tak blízko, že skutečně vidíte tzv. pod pokličku. (Tento faktor je výhodou spíše pro publikum, méně pro interprety. ☺)

Retrospektivou jsme se dostali k zahajovacímu koncertu celé sezony. Byl to velice niterný a smutně dojemný zážitek poslouchat přednes korespondence předního českého skladatele Leoše Janáčka jeho milované Kamile Stösslové. V podání herce **Petra Štěpánka** a klavíristky **Terezy Fialové** se jednalo o prožitek natolik autentický, že posluchač byl tak snadno vtažen do hlubokých vnitřních vzletů a pádů, nadějí a frustrací pisatele, jakoby je sám prožíval. Děkujeme srdečně všem, umělcům i posluchačům, za příjemně strávený společný čas.

Již nyní dokončujeme sezonu 2025/2026 a je na co se těšit! Rádi se s vámi setkáme na některém z koncertů Kruhu přátel hudby v ondřejovském mlýně.

Kamila Motková

Ondřejovská olympiáda je za dveřmi

ČTYŘČLENNÉ TÝMY
SE V DEVĚTI RŮZNÝCH
DISCIPLÍNÁCH PŘEDSTAVÍ JIŽ
V SOBOTU 21. ČERVNA 2025
NA FOTBALOVÉM HŘIŠTI
TJ SOKOL ONDŘEJOV.

Letos bude vůbec poprvé připraven také program pro veřejnost, konkrétně ve formě orientačního běhu. První jeho varianta bude na vzdálenost cca 3–4 km a bude určena především pro děti – jak ty starší, tak ty nejmenší spolu s rodiči. Ve druhé, delší z variant, půjde o to navštívit v omezeném čase co nejvíce rozmístěných kontrol. Startovat se bude v obou případech na fotbalovém hřišti v Ondřejově. Kratší varianta bude z bezpečnostních důvodů situována pouze na jižní stranu Ondřejova, nepovede tak přes hlavní silnici. Delší z variant povede například až k Seradovskému rybníku, anebo do okolí ondřejovské hvězdárny. Nemusíte mít obavy, zúčastnit se orientačního běhu automaticky neznamená uběhnout 15 km – delší varianta bude časově omezená a jednotlivé kontroly budou různě obodovány, a je tak na každém z účastníků, jaké z nich se rozhodne splnit. Proto neváhejte a přijďte si orientační běh či procházku zažít na vlastní kůži. Podrobnější informace budou zveřejněny nejpozději den před konáním akce prostřednictvím instagramu, webových stránek a také na facebookové skupině Ondřejov žije. Těším se na společné setkání a věřím, že si společně užijeme hezký a lehce sportovní den.

Jan Staněk

*Grafické zpracování plakátu
na straně 7 – Lucie Staňková*

Staň se součástí obecního sportovního klání, jehož tradice se dotýká hvězd!

Ondřejovská OLYMPIÁDA

20 25

Kdy:

Sobota 21. června 2025

Kde:

Fotbalové hřiště TJ Sokol Ondřejov

HLAVNÍ ČÁST AKCE pro předem přihlášené účastníky

- Max. 12 čtyřčlenných týmů

DOPROVODNÝ PROGRAM pro veřejnost

- Orientační běh pro děti i dospělé

www.olympiada-ondrejov.webnode.cz

[@ondrejovska.olympiada](https://www.instagram.com/ondrejovska.olympiada)

Stanekj00@gmail.com

**Přihlaste svůj tým
pomocí QR kódu:**

Pálení čarodějnic v Turkovicích se těšilo hojně návštěvnosti

Letos, podobně jako v minulých letech, uspořádali turkovičtí hasiči ve spolupráci s místním Osadním výborem oslavu svátku jara – Pálení čarodějnic.

Kromě tradičního programu v podobě her pro děti, výroby čarodějnice, ukázky výcviku hasičů a sousedského klábosení bylo letos poprvé připraveno exkluzivní občerstvení v podobě domácích hranolků, zelňáků či slaného a sladkého pečiva. Nechyběly ani vuřty k opékání a oblíbená limonáda k osvěžení.

Děkujeme všem účastníkům za návštěvu a těšíme se na další společné setkání.

Josef Brabec

Starší žáci z Turkovic postupují na krajskou soutěž hry Plamen

Poprvé v historii turkovičských hasičů se podařilo týmu starších žáků postoupit na krajské kolo hasičských soutěží celostátní hry Plamen. V letošním roce jsme se rozhodli spojit síly se SDH Tehovce a výsledek spolupráce dopadl nad očekávání dobře.

V sobotu 10. 5. a v neděli 11. 5. 2025 v Čelákovících probíhalo okresní kolo hry Plamen, kterého se zúčastnilo kromě již zmíněného družstva starších žáků tvořeného dětmi z Turkovic a Tehovce také turkovičské družstvo žáků mladších. Hra Plamen se skládá z pěti disciplín, které soutěžní družstva postupně plní v průběhu dvou dnů. Starší žáci předvedli vynikající výkony a díky týmovému duchu se jim podařilo zvítězit takřka rozdílem třídy hned ve 4 z 5 disciplín a po zásluze postoupili do kola krajského. Mladší žáci bojovali, co jim síly stačily, zaběhli dokonce nejrychlejší požární útok, a to jim v konečném pořadí vyneslo krásné 2. místo. V individuálních soutěžích už se v minulosti našim dětem podařilo několikrát probojovat až na Mistrovství ČR. Tohle je ale něco úplně jiného. Postup týmu na krajskou soutěž je mnohem náročnější, nestačí, aby uspěl jednotlivec, musí se dařit celému desetičlennému týmu, a to ještě v pěti disciplínách. Konkurence je velká, každá chyba může znamenat propad pořadím dolů. Jsme rádi, že se oběma týmům letos dařilo a k historicky prvnímu postupu v týmové soutěži přistupujeme s pokorou a respektem k ostatním soupeřům. Podobně jako v jiných sportech je i v tom hasičském krajská úroveň mnohem výše, než jsou závody, kterých se po našem okolí běžně účastníme. Děkujeme naší mládeži za příkladnou reprezentaci, gratulujeme k úspěchu a přejeme hodně štěstí v dalším působení!

Za trenéry mládeže SDH Turkovice Josef Brabec

Slavnost Májí v Ondřejově

SVÁTEČNÍ ČAS, KDY SE ZAPOMÍNALO NA STAROSTI A SLAVIL ŽIVOT – JAKO KAŽDÝ ROK, OD PRADÁVNA.

Příprava tábora v Kletečné

Jaro – to je pro nás čas, kdy je opět potřeba začít připravovat táborovou základnu na léto. Nebýt toho, za pár let by po našich táborech nebylo památky. Je zajímavé sledovat tenhle koloběh přírody a to, jak nám připomíná, že o vše důležité je potřeba pečovat. Je to taková neviditelná práce, ale moc důležitá.

Proto v březnu proběhla první letošní brigáda na základně v Kletečné. Byla hlavně o listí, listí, listí a zase listí. Člověk by nevěřil, kolik ho za podzim a zimu napadá. Vyčistili jsme zanesené velké ohniště, poklidili napadané větve, vyčistili střechu a okapy. Proběhlo i sekání trávy, revize kotle a na závěr samozřejmě společné a moc milé posezení u ohně a oběda. Bylo to fajn. O to víc, že s námi tentokrát jelo dost kamarádů z nejmladších řad. Jejich energie, pomoc a společnost byla znát. Máme z toho velkou radost!

A hned následující den v neděli jsme podnikli další moc hezkou akci. Setkání v Ondřejově, při kterém jsme pod heslem „Dáme mapu“ plnili první ze sady výzev „Dáme to“. S dětmi a rodiči jsme se sešli u lomu, kde děti dostaly mapu s několika zakreslenými body. Na nich pak podle nápovědy hledaly „kešky“ a vyzkoušely si tak aktivitu zvanou Geocaching. Většina dětí i rodičů kešky hledala poprvé v životě a bylo vidět, že je to moc bavilo, a to nás samozřejmě moc těší. Nevadilo jim ani to, že začalo pršet. Všechny kešky společně našli, splnili úkoly a na posledním stanovišti je dokonce jako překvapení čekalo moc

zajímavé vystoupení šermířského oddílu Carpe Diem, který v Ondřejově trénuje. Na závěr jsme si jako vždy u ohýnku opekli špekáčky a marshmallow.

Do konce školního roku stihneme ještě jedno setkání s plněním další výzvy. Proběhne taky seznamovací táborák s dětmi, které pojedou na tábor Sluníčko, nebo každoroční předtáborové školení personálu na téma první pomoci. A pak už nás čekají prázdniny a všechny tři letní tábory. Moc se na ně těšíme!

Marta Janoušková

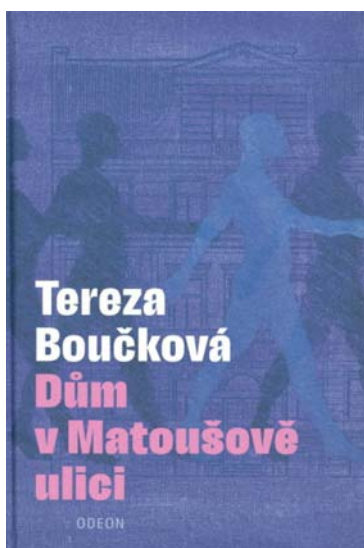
Kulturní okénko nejen z Ondřejova

V dnešním čísle bych vás ráda seznámila shodou okolností s knihami vyvedenými ve fialové barvě.

První knihu napsal Michal Špirit a jmenuje se „Filip Topol 099727“. Krásně napsaná kniha pro toho, kdo má rád hudbu, básně a texty zpěváka a básníka Filipa Topola. Kniha čtenáře zavede do doby, kdy Filip Topol působil se svou kapelou Psi vojáci, do dob, které byly velmi podnětné a zároveň velmi náročné. V Ondřejově jsou mnozí, kdo by dokázali Filipa Topola charakterizovat lépe, nicméně bych ráda napsala, že jeho hra na klavír vycházela z obdivu k hudbě W. A. Mozarta. Filip Topol byl bravurní klavírista. Jeho písně a hudba mají silný text i silný hudební výraz.

Stejně tak vám v dnešním kulturním okénku doporučím další knihu, kterou napsala Tereza Boučková a jmenuje se „Dům v Matoušově ulici“.

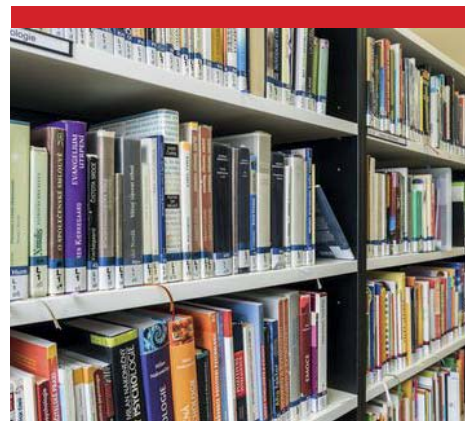
šově ulici“. Autorka popisuje dům, který toho hodně pamatuje. Pamatuje své majitele a všechny osobnosti, které kdysi do domu vstoupily a kteří měli s domem cosi společného. Mimo původních majitelů, kteří díky svému původu skončili v koncentračním táboře, se v domě nacházel i Hugo Vavrečka, dědeček Václava Havla, ale poté i samotný Václav Havel. Po přečtení románu Terezy Boučkové by se čtenář nejraději jel podívat do domu v Matoušově ulici sám. A poslední knihu, kterou bych vám chtěla představit je kniha, která se jmenuje „Jsem Milena z Prahy“. Asi nemusím nikomu objasňovat, o kom tato kniha je. Je to kniha o naší významné novinářce Mileně Jesenské. Kniha je psána v první osobě a Milena v ní vypráví o svém životě, který byl velmi pestrý. Byla silnou a statečnou ženou. Neskutečně nadanou novinářkou a zemřela v Ravensbrücku na selhání ledvin.

Každá z těchto knih má výrazné pojítko, kterým jsou velmi silné osobnosti, u nichž je bezesporu neskutečný talent a velká lidská vnitřní síla.

Koncert ETC v Malostranské besedě je další krásnou kulturní akcí. Na koncertu místo již nekonzertujícího Vladimíra Mišíka zpíval Olin Nejezchleba s laskavým svolením Vládi Mišíka. Kromě Olina Nejezchleba, který byl bez svého ikonického violoncella, zpíval Pája Bohatý. Bigbít, který kapela ETC hrála, byl velikým kulturním zážitkem.

Romana Brilová

Obecní knihovna Ondřejov

Víte, že existuje obecní knihovna v Ondřejově?

Podle toho, kolik má návštěvníků (moc málo), asi ne. Já se to pokusím trochu napravit. Knihovna je přímo v prostorách obecního úřadu a je přístupná zvenku hned prvními dveřmi nad venkovním schodištěm, a potom v přízemí vpravo, a to vždy první a třetí úterý v měsíci od 14:00 do 15:30 hodin mimo srpen. Úspěšně ji vede paní Marie Vodráhanková, která se všem příchozím pěkně věnuje (bije nás jen zřídka) a podle potřeby objednává dovoz knih z knihovny z Benešova a dohlíží, aby vše bylo, jak má být. Určitě tu pokaždé najdete knihy, které se vám budou líbit. Když ne, objednej se jiné. Jsou tu jak knihy asi dvakrát během roku doplněné z Benešova, tak i knihy původní, které byly už několikrát stěhované, když se stěhovala celá knihovna. V téhle se mi líbí. Nemusím jistě pět chvály na čtení jako takové, protože to jistě každý ví. Je to zábava, učení nebo dobrá výmluva, proč zrovna nemůžete jít něco dělat. (To jsem snad přehnal!) Byla by velká škoda, kdyby obec pro nedostatek čtoucích lidí o knihovnu přišla. Pevně věřím, že záliba ve čtení vás brzy hodně nastartuje a do knihovny přivede.

J. K.

Jak zdravě jíst, aneb seriál s výživovou poradkyní Veronikou Martincovou a jejím pohledu na zdravou výživu

Úvod do seriálu, který čtenáře seznámí, jak by mohla vypadat správná výživa. Berme to jako jeden z pohledů na výživu. Jistě existuje mnoho dalších pohledů. Ale kdo má zájem, pojďme se společně začíst do těchto řádků.

Nechám představit samotnou výživovou poradkyni. Veronika Martincová vystudovala vysokou školu zemědělskou a v podstatě většinu svého profesního života se věnuje výživovému poradenství. Měla výživovou poradnu na poliklinice Na Chodově. Během studia pod mikroskopem často zkoumala, co potraviny obsahují a jaký mají účinek na lidský organismus. Zkušenosti, které ze své praxe nasbírala, nemusí být v souladu se zkušenostmi ostatních poradenských zařízení, nicméně je to jeden z pohledů na zdravou výživu a takto k tomu v tomto článku také přistupme.

Většinu své profesní kariéry jsem se věnovala výživovému poradenství. Výživa se dotýká nás všech, stravu řeší v podstatě každý, od dětí až po seniory. Strava má vliv na náš zdravotní i psychický stav, na kvalitu života. Proto jsme připravili tento seriál, kde si řekneme základní informace, které se výživy organismu týkají. V dalších dílech se budeme věnovat jednotlivým hlavním složkám výživy, což jsou sacharidy, bílkoviny a tuky, abychom si přiblížili problematiku zdravého stravování jako takového.

Co se týká stravování, záleží velice na tom, jaký je náš věk, zdravotní stav, fyzická aktivita, jestli máme nějaká zdravotní omezení. Toto všechno je potřeba zakomponovat, ať se rozhodneme redukovat svoji hmotnost, očistit svoje tělo, detoxikovat se, nebo naopak zvýšit svoji hmotnost či nabrat svalovou hmotu. Proto je vždy potřeba přihlídnout k dalším faktorům.

Do výživy organismu patří jídlo, pitný režim a doplňky stravy. Tyto segmenty hrají roli v oblasti vyživování organismu. Pitný režim je důležitý, ale zase bych zdůraznila zohlednění zdravotního stavu, určitě kolem dvou a půl litru tekutin je velice obecné doporučení. Mějme na mysli, že všeho moc škodí, stejně tak jako všeho málo škodí také. Nadmíra tekutin nám může zatěžovat ledviny. Pitný režim je potřeba dodržovat s ohledem k okolní teplotě. Hodně záleží, jestli je zima nebo léto. Jestli jsme doma nebo venku a podle toho je potřeba pitný režim nastavit. Určitě by základem pitného režimu měla být voda, obyčejná, klasická. Můžeme používat i minerální vody. Úplně nedoporučuji perlivé vody, protože pro naše tělo je přirozenější voda neperlivá a určitě si vodu můžeme dochutit citrónem, mátou. Pokud pijeme teplý čaj, tak určitě zázvor nebo mátu. Zase bych zdůraznila, že všeho moc škodí. Takže i tyto přísady do pití prostřídávat. Nezaměřovat se, že budu dlouhodobě pít jenom mátový nebo zázvorový čaj. Většinu pití by měla tvořit samotná voda. Protože i voda s citrónem může mít negativní vliv především na náš chrup, na zubní sklovinu. Což neuvítá náš zubař. Co se týče dalších nápojů jako je káva, tak pokud je ve správném množství a je kvalitní, tak klidně jednu, dvě, tři, zase s přihlídnutím ke svému zdravotnímu

stavu. Kávu doporučuji bez mléka, pokud je to možné. Pokud si jednou za čas dopřejeme latte, nebo kávu s mlékem tak ano, ale jinak mléko úplně nedoporučuji. Co se týká čajů, je potřeba si říci, jaký čaj. Protože zelený nebo černý čaj mohou organismus dehydratovat, tudíž je zase potřeba se napít vody a zase bych nedoporučovala celodenní popíjení zeleného nebo černého čaje. Co se týče ovocných čajů, doporučuji je prostřídávat. U nich je riziko narušování zubní skloviny. Šťávy a džusy také v omezeném množství, neboť mají vysoký podíl cukru.

POTRAVINOVÉ DOPLŇKY

Doporučuji se podívat, jak pestrou mám stravu, co mi tam chybí, nebo jaké mám zdravotní komplikace a toto všechno zakomponovat do režimu. Při užívání potravinových doplňků bych doporučila konzultovat daný doplněk s lékařem nebo lékárníkem. Úplně nedoporučuji samovolně nakupovat nějaké množství něčeho, co jsem si přečetla na internetu. Mohlo by to být kontraproduktivní. To znamená, že pokud budu užívat vitaminy jako je C, B, D, tedy vitaminy rozpustné ve vodě, ty naše tělo vyloučí, tam problém není. Ale vitamin, který je rozpustný v tucích, tam by mohla vzniknout alergická reakce a je potřeba užívání takových vitaminů zkontrolovat s odborníky.

POHYBOVÁ AKTIVITA

Pohybová aktivita je pro naše tělo velice důležitá, speciálně při sedavém způsobu zaměstnání. Určitě doporučuji přirozený pohyb jako jsou procházky nebo běh, není ani problém, pokud se někdo rozhodne pro fitness aktivitu. U pohybové aktivity bych upozornila, že málo lidí umí relaxovat. To znamená, že je potřeba mít určitou vyváženost, když jsem fyzicky aktivní, musím zároveň respektovat, že mé tělo potřebuje odpočinek. Dobu, kdy relaxuji, dokáži poslouchat hudbu, číst si knížku, nebo jen tak odpočívat. Aby člověk nedělal jeden extrém, dennodenně neběhal, nejezdil na kole, ale dal tělu možnost, aby si mohlo odpočinout, zrelaxovat a vykompenzovat fyzickou aktivitu. Co se týká věku, je potřeba všechno přizpůsobit individuálně jedinci, jak se člověk cítí a na co se cítí. Určitě navýšovat pohybovou aktivitu postupně a s nějakou

pravidelností. Aby člověk neudělal hurá akci, že na jaře vytáhne kolo a ujede tady x kilometrů a strhne se. Je potřeba si říct, že budu například pravidelně chodit pěšky od vlaku nebo od autobusu. Pro tělo je důležitější pravidelnost a třeba nižší náročnost. Alespoň 20 minut denně rychlejší chůze, která vede k mírnému zadýchání, je velkou prevencí diabetu druhého typu, kdy náš krevní systém a buňky lépe reagují, má to vliv na peristaltiku střev a celkově na naše tělo.

SPÁNEK

Spánek je nesmírně důležitý a nesmíme na něj určitě zapomínat. Tvoří velkou část našeho dne. Den má 24 hodin a těch 8 hodin by měl tvořit spánek. Je to důležitá část našeho dne, kdy tělo dostává šanci si odpočinout, zregenerovat a nabrat síly. Pokud dlouhodobě nemáme spánek kvalitní, tak dříve nebo později se to začne významněji podepisovat na našem fyzickém i psychickém zdraví, nedostatek spánku může vést k závažným zdravotním komplikacím. Spánek je důležitý, aby člověk spal dostatek hodin, což může být individuální, někomu může stačit méně spánku, nicméně spánek musí být opravdu kvalitní. To znamená, měli bychom chodit spát včas, ideálně jednu až dvě hodiny před půlnocí a měli bychom spát za úplně tmy tak, aby nám neprosvítilo do místnosti žádné světlo, aby mělo naše tělo možnost si odpočinout. Při spaní doporučuji vypnout elektrospotřebiče, vypnout úplně i mobilní telefon, což má blahodárný vliv na tělo a mozek. Spánek u dětí je extrémně důležitý. Dítě je v růstu a spánek se nám u něj podepisuje výrazným způsobem. Hraje významnou roli i do budoucna a má vliv na psychické rozpoložení dítěte. Spánek u dětí není jen relaxace, ale probíhá u něj důležitý růst. U dětí je důležité, aby chodily spát včas. Jednak aby měly pravidelný spánkový režim, kdy by měly mít před spaním rituály, které navozují klid před spánkem. Ideálně nesvítil velkými světly, ale spíše rozsvítit malé lampičky, ne bílé světlo, ale raději žluté, tak aby se i mozek připravoval na to, že jde spát. Jídlo by mělo být hodinu dvě před spaním, aby tělo mělo možnost odpočívat, a ne ještě zpracovávat jídlo.

Rozhovor s Veronikou Martincovou vedla Romana Brilová

Seriál ze zápisů Jaroslava Hnízda – 6. díl

Vídeň a začátek první světové války

Život ve Vídni se mi líbil. Měl jsem tam obě sestry, bratra, švagra a strýce s rodinou, takže jsem nebyl v cizím prostředí. Neděle a svátky jsme trávili v zimě obyčejně v rodinném kruhu nebo v některém středisku české společnosti a v létě na výletech do Prátru a okolí Vídně.

Hnízda ve vojenském 1914

Ze společenských místností jsem navštěvoval ponejvíce Národní dům, který byl největším a nejpopulárnějším střediskem vídeňských Čechů a dále hotel Pošta, kde se pořádaly různé zábavy, reprezentační plesy, divadla a samozřejmě i sokolské jednoty v různých okresech. Já jsem tam byl členem akademického spolku a chodil jsem proto také na jeho schůze a zábavy. Bydlel jsem společně s bratrem.

Ve Vídni jsem se také poprvé prakticky setkal s národnostní otázkou. Doma na reálce ani na vojně jsem se s touto otázkou nesetkal. Teprve ve Vídni, kde žilo několik desítek tisíc Čechů v německém prostředí, docházelo často ke střetnutí mezi českým a německým vlivem. I celostátně se zde česko-německá otázka více projevovala než jinde. Jednou z hlavních otázek, o kterou se bojovalo, byla otázka českých škol ve Vídni.

U firmy jsem kromě korespondence a účetnictví měl také funkci česko-německého tlumočnicka při jednáních s českými mlékárnami, které firma zařizovala. Počátkem července jsem jel s německými

inženýry kamsi na Moravu k jednání o výstavbu nové mlékárny. Při této příležitosti jsem si zajel do Brna, kde se právě konal sokolský slet. Ten bohužel hned první den po vystoupení mužů skončil. Slet přerušila zpráva o zavraždění následníka trůnu arciknížete Ferdinanda a jeho manželky v Sarajevu. Tato událost otřásla nejen rakouským mocnářstvím nýbrž celým světem, jelikož byla považována za předzvěst války, ke které skutečně koncem července 1914 došlo. Rakouská vláda žádala od srbské vlády zadostiučinění a když Srbové odmítli tak učinit, vypovědělo Rakousko Srbsku válku, a tak první světová válka začala. Podle mobilizační vyhlášky měli všichni branci, jichž se vyhláška týkala, nastoupit vojenskou službu u svých útvarů během 24 hodin, což znamenalo, že my všichni tři bratři, Jeník, Jindřich a já musíme na vojnu. Jakmile jsme dostali v kanceláři zprávu o vyhlášení všeobecné mobilizace, odevzdal jsem pokladnu a všechny ostatní věci svému nástupci a šel do bytu, abych se připravil na cestu. Tam už byl Jeník v horečných přípravách na cestu, jelikož se rozhodl, že odejde do Přemyšlu¹, kde byl jeho technický pluk, večerním vlakem. Já jsem s odjezdem nespíchal, jelikož jsem předpokládal, že bude velký chaos a zmatek a že železnice ani vojenské útvary nebudou moci ten ohromný nápor během stanovené lhůty zvládnout a že jakákoli kontrola bude v dané situaci nemožná. Proto jsem se rozhodl, že si pojedou až druhý den do Ondřejova pro uniformu, a potom teprve do Břežan k doplňovacímu praporu 55. pěšího pluku, ke kterému jsem byl 1. ledna 1912 přidělen v hodnosti kadeta. V Ondřejově jsem zůstal dva dny, a potom jsem odejel zase přes Vídeň, jelikož jiné spojení nebylo, do Lvova a odtud pak dále do Břežan. Jindřich, jak mi doma řekli, narukoval hned po vyhlášení částečné mobilizace v Čechách dne 26. července 1914 do Jičina

¹Historické město v Haliči na řece San, 12 km od hranice s Ukrajinou

k 11. zeměbranceckému pluku. Loučení s rodiči nebylo nijak tragické, jelikož jsem oba ujišťoval, že se z války šťastně vrátím, a proto aby si nedělali žádné starosti.

Ve Vídni jsem se ještě den zdržel, takže u doplňovacího praporu v Břežanech jsem se hlásil teprve asi za týden po vyhlášení mobilizace. Zde byly celé zástupy branců, což znemožňovalo jakoukoli evidenci tak, jak jsem předpokládal. Vojenské knížky, které každý voják neb důstojník odevzdával, se házely v jedné místnosti na hromadu bez jakýchkoli záznamů. Jmenné seznamy se dělaly teprve tehdy, když se vojáci a důstojníci odesílali po skupinách k různým částem.

U pluku jsem nebyl nováčkem. Byl jsem u něho ve Lvově v srpnu 1912 na řádném, čtyřnedělním cvičení, a potom v březnu 1913 za částečné mobilizace na mimořádném cvičení. Říkalo se tomu tehdy „Angstmobilisierung“ – mobilizace ze strachu.

Pluk se doplňoval z lvovského okresu, vojáci byli většinou Poláci a částečně Ukrajinci a Rusíni. Obcovací řeč byla jak u pluku, tak i mezi obyvateli ve městě polská, a tak jsem měl příležitost naučit se během cvičení polsky. Bylo to nutné, jelikož jsem měl každý den odpoledne s vojáky školu, a proto jsem se musel učit polsky. Polština je velmi podobná češtině, a proto mi to nedalo tolik práce. Z počátku jsem sice mluvil jakousi slovanskou hantýrkou, ale za několik dní jsem již obstojně mluvil polsky, takže mi vojáci dobře rozuměli. Jenom mi nějaký čas dělalo potíže, než jsem rozeznal slova polská od ukrajinských a rusínských. Pomocí slovníku a čtením polských novin jsem ale brzo tyto obtíže překonal. Vojáci totiž mluvili jakousi směsí všech tří jazyků a sami ani nevěděli, které slovo je polské a které ukrajinské neb rusínské, takže od nich jsem se v tomto směru mnoho nenaučil.

Text je v plném znění a bez úprav.

*Z paměti Jaroslava Hnízda
„Mé vzpomínky“ čerpala Romana Brilová*

MATEŘSKÁ ŠKOLA ONDŘEJOV

Vážení rodiče a spoluobčané, pro všechny typy škol je nejnáročnější měsíc v plném proudu. Nejnáročnější je proto, že se pořádá mnoho zajímavých akcí, na kterých děti vystupují. V tuto chvíli, kdy držíte Ozvěny v rukách, máme již mnoho akcí za sebou. A mnoho před sebou.

Schody Santini

Jedním ze zajímavých počinů, které v minulých týdnech proběhly, byla škola v přírodě ve Vřesníku u Humpolce, kam jezdíme rádi. Je tam krásná příroda a je to pro nás zajímavá nejen změna, ale i výzva. Samozřejmě nejen pro nás, ale i pro děti a rodiče. Mnohdy jsou děti úplně poprvé bez rodičů či bližší rodiny. Letos se školy v přírodě zúčastnilo celkem 18 dětí. Památná slova paní učitelky, že letos to bude zadarmo, se úplně nevyplnila. Berte to prosím s úsměvem. Bylo to s dětmi letos víc náročné, neb na školu v přírodě jely děti

poměrně dost temperamentní. Ale užili jsme si celý týden. Vyšlo nám počasí, chodili jsme na pěkné delší vycházky po okolí Vřesníka. Hráli si v hracím lese, děti zažily bojovku, skoro celodenní výlet do kláštera v Želivě, karneval. A to ještě celé za rytmu bubínků, protože jsme měli téma Afrika. Takže si děti batikovaly studenou batikou bílá trička, bubnovaly na bubínky. Také jsme hráli fotbal. Tentokrát byli kluci opravdu živější, takže se někdy jen neradi podřizovali pravidlům fotbalu a častěji se dohadovali, nicméně nakonec všechno dobře dopadlo a fotbal se hrál. Což by mohla být i výzva pro pány trenéry malých fotbalistů. Letos bylo na škole v přírodě i méně slziček, tolik se dětem nestýskalo

jako jindy. Možná je to tím, že letos rodiče děti velmi dobře namotivovali a přihlásili děti, které jsou více odolnější. V klášteře jsme si všichni mohli zkusit zahrát na varhany, ke kterým se šlo po schodišti, které navrhoval sám věhlasný architekt Jan Blažej Santini-Aichel, český architekt s italskými kořeny. Další moc dobrou zprávou je, že jsme společně s předškolními dětmi navštívili Základní školu bratří Fríčů v Ondřejově. Děti se seznámily s prostředím základní školy, setkaly se se spolužáky, poznaly paní učitelky. Byla to velmi podnětná návštěva, děti si mohly vyzkoušet práci, kterou si pro ně děti z prvních tříd připravily. Předškolní děti se do první třídy velmi těší a my věříme, že

Děti v prvních třídách

Děti na škole v přírodě

se jim výborně povede překonat přechod z mateřské školy do základní. Tady by bylo asi na místě poprosit rodiče, aby dětem vysvětlili, že v základní škole se paní učitelkám a učitelům vyká. My se to snažíme formou her dětem vysvětlit. Pojďme na tom společně ještě více zapracovat.

Moc pěkné bylo vystoupení ke Dni matek 11. 5. 2025, který organizovali Baráčníci. Akce proběhla v SKC a byla jsem moc mile překvapená, že přišlo tolik dětí, především ze třídy Včelky. Děkujeme za organizaci a především za pozvání.

Nakonec ještě novinky, které stojí za to znát.

Včelky čeká výlet do Loučně. Ten se bude konat 4. 6. 2025. Hned 5. 6. 2025 pojedou třída

Včelky Den matek

Ještěrky Den matek

Den Země

Rozlučka s Evou

Vážek do Sluneční zátoky, kterou se vydá po stopách Jaroslava Foglara. Kuřátka pojedou na výlet do Mini Zoo do Kladna. Třídy Vážky a Ještěrky také čeká interaktivní program Zachraň kamaráda, který je věnovaný první pomoci. A hlavně předškolní děti ze třídy Vážky a Ještěrky čeká 19. 6. 2025 ve spolupráci s Astronomickým ústavem AV ČR od 17:00 hodin Rozloučení s předškoláky.

Věříme, že závěr letošního školního roku proběhne v co nejpříjemnější atmosféře, za celou mateřskou školu bych chtěla poděkovat rodičům za vynikající spolupráci a případně konstruktivní přístup v případě různých podnětů. Věříme, že i v dalším roce bude spolupráce minimálně tak skvělá, jako byla letošní školní rok.

Ráda bych poděkovala za spolupráci paní ředitelce a učitelům ze Základní školy bratří Fričů, panu starostovi a panu Václavu Beránkovi za podporu.

A můj největší dík patří mým kolegyním, celému našemu týmu, učitelkám, asistentkám, školnicím, uklízečkám i našim spolupracovníkům na dohodu. V dnešní turbulentní době, kdy nevíme, jak to s nepedagogy bude (nejistota, která pochází z vyšších míst), bych jim chtěla vzkázat, že jste skvělé a že si naši práci bez vás neumíme představit. Díky vám se můžeme plně věnovat dětem. Jste naším opěrným

pilířem. A že letošní rok nebyl lehký, časté zásahy, nebyvalé kontroly a další změny, to asi nemusím zmiňovat. Já bych chtěla, aby si i rodiče a veřejnost uvědomili, jak moc důležité pro nás jste.

A poslední krátká zpráva, neméně důležitá. Loučíme se společně s naší Evou Novákovou, která u nás v mateřské škole pracuje od roku 2015. Odchází na zasloužený odpočinek. Má spoustu plánů a snů, které si chce splnit a my jí přejeme do dalších let mnoho krásných dní se svou rodinou. Evi děkujeme.

Mgr. Romana Brilová,
ředitelka Mateřské školy Ondřejov

Hry na zahradě
Čarodějnický rej

Rozlučka s Evou

Děkujeme Káje Slavíkové, která připravila skalku k revitalizaci a Martinovi Novotnému za nádherně osázenou zahradu. Kájo a Martine děkujeme, že jste se zasloužili o zkulturnění krásné skalky.

Jak se nám žije v prvním roce působení v nové budově základní školy

ROZHOVOR PRO OZVĚNY POSKYTLA ŘEDITELKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY
BRATŘÍ FRIČŮ ONDŘEJOV Mgr. EVA ŠTOSOVÁ.

Jakým způsobem jste opustili bývalou budovu základní školy, jak jste se se školou loučili?

Všichni jsme se těšili do nové školy, protože je mnohem prostornější, veselejší, světlejší, ty prostory nabízejí úplně jiné možnosti, než které nabízela původní škola. S původní školou jsme se loučili běžným způsobem. Všichni žáci i učitelé jsme se sešli před školou poté, co bylo rozdáno vysvědčení, deváťáci zatančili taneční předtančení z jejich plesu, zazpívali jsme si a popřáli jsme si krásné prázdniny a úspěšný vstup do nové školy. Jediné extra loučení probíhalo v rámci Ondřejovských slavností, kdy byla škola otevřena celý den a bylo to takové otevírání–zavírání dveří školy pro veřejnost a žáky.

Jaké bylo stěhování a jak jste ho zvládli logisticky zajistit?

Museli jsme ukončit školní rok o deset dní dříve, aby vyučující mohli zabalit všechny sbírky, všechny pomůcky, museli jsme inventarizovat majetek. Spočítat a označit, co zůstane v původní škole, co si vezmeme do nové školy, co vyřadíme. Úplně se nám to nepovedlo tak, jak bychom chtěli, logistika stěhování a příprav byla velmi náročná. Nakonec jsme to nějak zvládli.

Jak jste se v nové škole všichni sžívali?

Ze začátku to bylo velmi náročné, protože prostory jsou ohromné, byli jsme zvyklí, že v původní škole potkal každý každého na chodbě, tam jsme si řekli, co je potřeba, řekli jsme si nějakou informaci mezi sebou a ona se během vteřiny dostala ke všem. V nové škole jsme museli vymyslet potkávací a informační systém. Ze začátku jsme svolávali každý týden porady, ne tak kvůli výsledkům vzdělávacího procesu, ale z důvodů organizačních. Každý týden jsme se potkávali a sdělovali jsme si, co provozně funguje, co nefunguje, co udělat jinak, co by bylo potřeba. Pak už jsme se potkávali jednou za 14 dní a zhruba po třech měsících jsme si nastavili a upevnili režim setkávání a sdílení.

Jakou roli jsi měla při stavbě školy?

Zřizovatel mě zapojil již do projekčních příprav, dal mi tvůrčí volnost a jsem mu za to vděčná, protože jsem byla zvaná na jednání s projektanty a architekty a mohla jsem tak konzultovat vnitřní rozvržení školy, vybavení školy. Konzultovala jsem s architekty a designéry naše potřeby, architekti a projektanti se tomu snažili přizpůsobit a výsledkem je škola nejen krásná, ale i funkční podle našich představ. Po stěhování do nové školy nebylo téměř nic, co by nás v nové budově zaskočilo. Možnost mého zapojení považuji za velmi vstřícný a dobrý krok ze strany zřizovatele. Zároveň jsem byla zvaná na kontrolní dny na stavbu, kdy jsem se mohla vyjadřovat i k interiéru. Řešili jsme obklady, sanitu, nábytek a vybavení učeben dle našich potřeb.

Evidentně ses se školou sžíla velice dobře, možná to bylo pro Tebe jednodušší...

Pro mě to bylo určitě jednodušší, protože jsem školu znala „na papíře“ v rámci projektové dokumentace, takže jsem přesně věděla, kde se nachází konkrétní učebna, kabinet. Je pravda, že když zaměstnanci nastoupili v rámci přípravného týdne do nové školy, trvalo všem nějaký čas se ve škole orientovat. Co je pro učitele obtížné oproti původní škole – že nová škola je velká a je rozdělená do třech pavilonů spojených centrálním tzv. kulaťákem a pokud někdo učí ve třetím patře prvního pavilonu a další hodinu učí ve třetím patře druhého pavilonu, tak se hodně naběhá. Přestávky jsou krátké, přechody dlouhé.

Je zaplněná celá škola?

Není, škola má kapacitu 540 žáků, vždycky po paralelce z každého ročníku, takže 18 kmenových tříd po 30 dětech. Pro tento školní rok jsme se stěhovali se stejným počtem žáků a stejným personálem, abychom si zvykli na nový objekt, aktuálně máme 336 žáků.

Co tělocvična?

Naše tělocvična je ohromná multifunkční sportovní hala, která splňuje nejnovější požadavky na vybavení, je připravená pro mnoho různých druhů sportů. Od volejbalu, fotbalu, florbalu, basketbalu po badminton. Máme nalajnováno na všechny sporty, které mohou v tělocvičně probíhat. Tělocvičnu sdílíme společně se Sokolem, který využívá naše sportovní zázemí poté, co nám skončí výuka. Zároveň je možné si halu pronajmout.

Co bys řekla ke specializovaným učebnám?

Specializované učebny jsem si mohla spolu s projektanty a architekty navrhnout a rozhodli jsme se, že to nebudou učebny jako takové s 30 lavicemi, ale že to budou spíše laboratoře nebo ateliéry. Co se týká výtvarných učeben, tak to jsou skutečné ateliéry, kde jsou pro malé děti menší stolky, pro velké děti široké velké stoly, u kterých stojí a mohou se tvořivě rozmáchnout. Učebna je přizpůsobena tomu, aby v ní probíhala výtvarná výchova anebo keramika. Máme novou keramickou pec, takže v hodinách výtvarné výchovy může probíhat keramika. Co se týká hudebního ateliéru, není to třída s lavicemi, je to hudebna, kde je velkorysý prostor a je uspořádána tak, aby děti mohly sedět u různých hudebních

nástrojů. Máme 4 piana, pět kytar, elektrickou kytaru, dvoje bubny, cajony... Totéž učebna fyziky a chemie, jsou to laboratoře vybavené k bádání a praktickým cvičením. Pak máme samozřejmě jazykovou a počítačovou učebnu. Nejoblíbenější je ale cvičná kuchyňka, která je velmi moderně vybavená a vkusně zařízená, téměř lépe než běžné kuchyně v rodinách. Děti tam již od první třídy hodně rády vaří v hodinách pracovních činností a učitelé také. Příští rok plánujeme již využít v rozvrhu i žakovské dílny, kde v hodinách pracovních činností budou žáci pracovat se dřevem a dalšími materiály.

V jakém stavu jsou venkovní prostory kolem budovy?

V tuto chvíli je všechno zatrávněno, pan školník prostory pravidelně seká a udržuje. Z knihovny je východ do zelené části zahrady, kde jsou pobytové schody, které budeme využívat v rámci hodin čtení a pobytu venku. Ze zadní strany budovy máme venkovní učebnu a za školou je velká travnatá plocha, se kterou v tuto chvíli nemáme žádné plány, ale do budoucna bych tam chtěla určitě zařídit hřiště pro školní družinu, pokud budou finance nebo pokud se nám podaří získat nějaký grant na herní prvky.

Jak moc je náročné zvládnout technologie, které zajišťují topení, větrací systém a podobně?

Ano, oproti staré budově je škola technologicky velmi náročná, ovládání všech systémů vyžaduje pokročilejší digitální kompetence. Proto jsme se bohužel museli rozloučit s předchozím panem školníkem.

Hledání zdatného školníka nebylo snadné, ale nakonec se mi podařilo najít pana školníka, který je „perlou mezi školníky“, nový pan školník je veselý s malým i s velkým „v“, je usměvavý, pracovitý, velmi ochotný, naučil se pracovat se všemi technologiemi, čímž mi usnadnil práci a uvolnil mi ruce, protože do té doby jsem školu i technologicky řešila já. Navíc jako správce budovy mi pomáhá řešit i veškeré reklamace, revize, komunikuje s dodavateli. Díky tomu se nyní mohu konečně více věnovat pedagogické práci a pedagogickému vedení. Měla jsem s panem školníkem šťastnou ruku.

Vize další spolupráce s ostatními organizacemi...

Budeme se snažit novou školu propojit s rodiči a veřejností, zatím jsme školu otevřeli na Vánoční a Velikonoční trhy spoluorganizované spolkem Škamna. Plánujeme pořádat sportovní turnaje, výstavy prací žáků, otevřít školu a venkovní prostory pro školní slavnost. V září se k nám pravděpodobně přestěhuje ZUŠ Flow, která nabízí výtvarný obor, hudební obor, taneční obor a je to prima, že naše děti nebudou muset běhat přes celou obec do SKC a budou mít aktivity v rámci jednoho objektu, což bude pro děti i rodiče jednodušší. Dále stále spolupracujeme s hvězdárnou, ať už v rámci návštěv, přednášek nebo účastí na DOD.

Máš toho na svých bedrech hodně...

Je toho dost, ale musím říct, že bez pomoci a zapojení všech zaměstnanců bychom nefungovali. Všichni udělali velký kus práce, abychom to v nové budově rozjeli. Navíc mám velkou podporu zřizovatele v tom, že s ním můžu hodně věcí komunikovat, a na druhou stranu mi dává volnou ruku, abychom si mohli mnoho věcí tvořit podle svého, aby nám ve škole bylo dobře. A dle reakcí kolegů, kolegů a dětí si dovoluji říct, že nám v té naší nové škole dobře je.

Děkuji za milý rozhovor a jsem ráda, že se dětem i učitelům ve škole daří.

*Rozhovor s paní ředitelkou základní školy
vedla Romana Brilová*

Tradiční japonské divadlo kabuki

Divadlo kabuki vzniklo začátkem 17. století. Představení trvala i osm hodin, dnes se hrají již kratší verze a vstupenku si lze koupit i jen na jedno dějství.

Dočetla jsem se, že v letech 1603–1629 hrály kabuki pouze ženy. Dámy se ale po představení věnovaly ještě dalším aktivitám, což se nelíbilo šógunovi, který chtěl ochránit veřejnou morálku, a tak účinkování žen v kabuki zakázal. Netroufal si zakázat divadlo jako takové, protože už bylo mezi lidmi velice populární. Místo žen jej začali hrát mladíci. Ale v roce 1652 byl vydán další zákaz. Kabuki směli hrát jen zralí muži.

Do vyhlášeného divadla Kabukiza v Tokiu mě pozvala Kumiko. Sešly jsme se na Ginze u Iva, což je obvyklé místo schůzek, tak jako u nás na Václaváku u koně. Představení začínalo v 16:30 a mělo končit až ve 21 hodin. Hra byla o únosu krásné dívky. Kumiko mi obstarala sluchátka s anglickým překladem, ale hodně to v nich šumělo, takže jsem stejně nic nerozuměla, tak jsem je záhy odložila. Ono ani Japonci kabuki moc nerozumí, protože text říkají herci v nezměněné podobě už přes tři sta padesát let. Znají však obsah díla. Moc se mi líbily dobové kostýmy a kimona. Obdivovala jsem herce, kteří hráli ženské role, jejich jemné pohyby a gesta. Kdybych nevěděla, že kabuki smějí hrát pouze muži, asi by mě ani nenapadlo, že „ženy“ na jevišti přede mnou nejsou ženy. (Specialistům na ženské role se říká onnagata a tyto role jsou dědičné, předávají se z otce na syna po několik generací.)

Po hodině a půl byla přestávka. Měla jsem s sebou housku a myslela si, že ji někde v ústraní tajně sním, protože jíst na veřejnosti je v Japonsku neslušné. Ale čekalo mě překvapení. Celé divadlo se proměnilo v jednu velkou jídelnu. Lidé si z tašek začali vytahovat krabičky s jídlem a hodovali na svých sedadlech včetně Kumiko, která měla krabičku se suši i pro mě. Ti, co si s sebou nic nevzali, se mohli občerstvit ve foyer divadla, zaplněném stánky s různými dobrotami. Hra pak pokračovala a já jsem se brzy přidala ke skupině lidí, kterým padla hlava na stranu a trochu si zdřímlí. Myslím, že i s tím divadlo kabuki počítá, a tak se občas z věžičky ozval ostrý zvuk činelů a všechny spící diváky probudil. Ve 20:45 stáhli opět oponu, lidé párkrát tleskli a začali se zvedat. Tu vběhly do hlediště uvaděčky a začaly volat, že ještě není konec. Znovu jsme se posadili. Konec byl opravdu až ve 21 hodin. Jen pár diváků opět tlesklo a šlo se domů. Žádné klanění herců, žádný mohutný potlesk jako u nás.

Nada Karlická z knihy Vějíř z cest

Léto nám už klepe na dveře

Zatímco to meteorologické začíná každoročně 1. června a basta, začátek astronomického léta (a tedy okamžik letního slunovratu) se mírně mění. Letos to bude 21. června ve 4:43 středoevropského letního času, tedy toho aktuálního, který právě používáme (kdyby si někdo chtěl přivstat na oslavu). Ale pozor – od tohoto okamžiku se dny už budou zkracovat, a to až do okamžiku zimního slunovratu, letos 21. prosince.

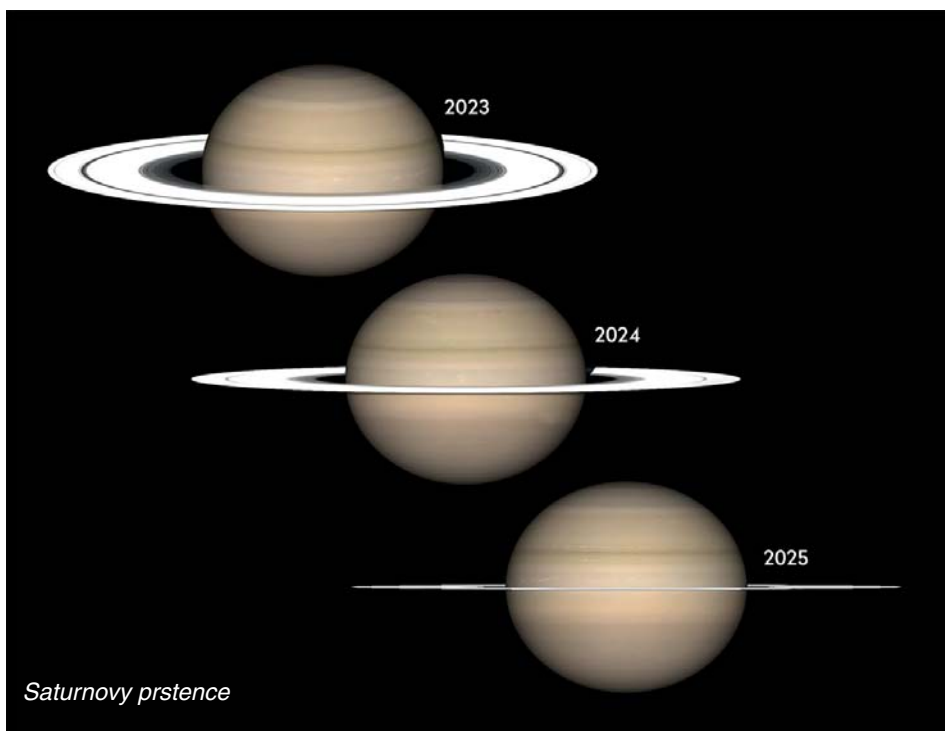
Den, kdy nastává letní slunovrat, je nejdelším dnem v roce. To proto, že Slunce je nejvýše nad obzorem a jeho dráha po nebi je tudíž z celého roku nejdelší. Letní slunovrat obvykle nastává 20. či 21. června. Vzácně může být 22. června – naposledy se tak stalo roku 1975 a příště to bude v roce 2203, nebo 19. června, v tomto případě ale musíme počkat až do roku 2487.

V období kolem letního slunovratu jsou světlejší noci, protože Slunce se noří pod obzor méně než v zimě. Je to také období, kdy na obloze uvidíme více družic než v průběhu roku, protože Slunce tím, že je nízko pod obzorem, déle svítí na oběžnou dráhu kolem Země.

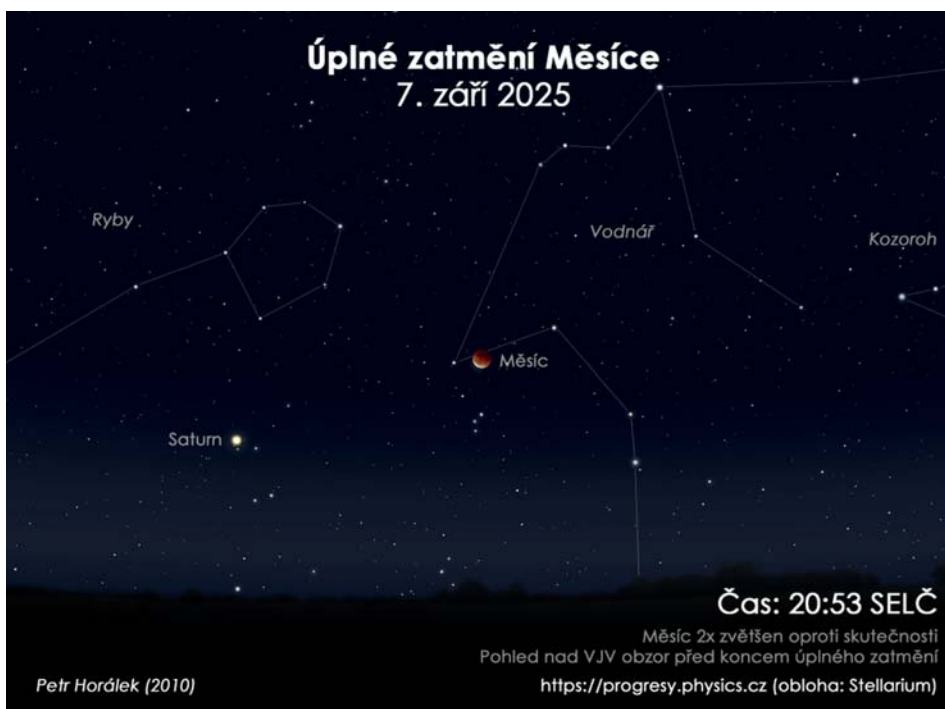
Letní události na obloze

Po jaru je léto opět obdobím viditelnosti Mléčné dráhy, jen musíte být dál od města – v místě bez výrazného světelného znečištění. V srpnu už bude dobře vidět planeta Saturn, asi nejkrásnější z planet Sluneční soustavy, která se v září dostane do opozice se Sluncem a bude tak pozorovatelná po celou noc. Dobrá viditelnost Saturnu potrvá až do října. Tradičně bychom se měli těšit na nejznámější meteorický roj Perseidy, ale letos se „popere“ s Měsícem, který v době maxima roje bude na obloze výrazně svítit (bude tři dny po úplňku) a nevidíme tak slabší meteor. To je také důvod, proč na hvězdárně nebudeme letos pořádat oblíbené veřejné pozorování Perseid na radarové louce.

Na 12. srpna ale máme ještě jeden tip. Nad ránem se totiž velmi jasná Venuše přiblíží k jasnosti také velmi nápadnému Jupiteru. Setkání dvou planet na obloze bude pozorovatelné snadno očima, nízko nad východním obzorem na pozadí hvězd souhvězdí Blíženců. Už i v malém dalekohledu spatříte Jupiterovu pásovou strukturu jeho atmosféry a čtyři kolem něj obíhající měsíce (jako čtyři body v jeho těsné

Saturnovy prstence

Petr Horálek (2010)

blízkosti). Venuše bude vidět ve fázi, bude se jevit jako Měsíc mezi úplňkem a poslední čtvrtí.

7. září bude pořád ještě léto, a tak už vás zveze pod oblohu na úplné zatmění Měsíce – v době východu měsíčního úplňku

Čas: 20:53 SELČ

Měsíc 2x zvětšen oproti skutečnosti
Pohled nad VJV obzor před koncem úplného zatmění
<https://progresy.physics.cz> (obloha: Stellarium)

kolem 19:30 už bude Měsíc ponořený do zemského stínu.

Ale jednu událost byste si teda do kalendáře zapsat měli už teď. Tou je zatmění Slunce 12. srpna 2026. U nás bude pozorovatelné jako velmi výrazné částečné, bude zakryto asi 90 % průměru slunečního disku. Kdyby se vám ale chtělo cestovat, tak můžete vyrazit do Španělska, kde bude pozorovatelné jako mnohem vzácnější úplné zatmění Slunce. Bude se jednat o nejbližší úplné zatmění k České republice až do roku 2080. Jen tedy, než si objednáte ubytování, připomínáme, že to bude PŘÍŠTÍ ROK.

Na čem pracujeme: poodhalování záhad rentgenové dvojhvězdy Cyg X-1

Rentgenové dvojhvězdy jsou vždy podobné konfigurace jako dvojhvězda Cygnus X-1. Obě hvězdy jsou si blízko, takže v pozdních fázích jejich vývoje dochází k přetokům látky na druhou složku. Materiál z hvězdného větru nadobra je akretován na černou díru, kde vytváří akreční disk vyzařující silné rentgenové záření. Systém Cygnus X-1 byl objeven v roce 1964 a od té doby se stal klíčovou

laboratoří pro studium akrece hmoty na kompaktní objekty.

Cygnus X-1 je jednou z nejznámějších rentgenových dvojhvězd v naší Galaxii. Tato soustava se skládá z masivního modrého nadobra a neviditelného společníka, který je považován za černou díru. Dnes již s velkou jistotou víme, že kompaktní složka soustavy je černá díra o hmotnosti přibližně 21 sluncí, zatímco její hvězdný

souputník je modrý nadobr s hmotností asi 40 sluncí. Dvojhvězda je sledována dlouhodobě celou řadou přístrojů. Maïmouna Brigitte z Oddělení galaxií Astronomického ústavu AV ČR studovala jednotlivé složky akretujícího systému na základě nové sady pozorování v optické i rentgenové oblasti spektra. Práce přispívá k lepšímu pochopení dynamiky interakce mezi hvězdným větrem, akrecí na černou díru a vlivem rent.

Pavel Suchan

**Chcete-li vědět více o výzkumu na Astronomickém ústavu AV ČR,
sledujte na našem webu a Facebooku seriál
Na čem pracujeme.**

ZKRÁCENÁ PRAVIDLA PRO ZVEŘEJŇOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. SRPNA 2025

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com.

Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelně OÚ.

Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech jpg, tiff, případně pdf.

Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

ONDŘEJOVSKÉ SLAVNOSTI 21.6.2025

BOHATÝ PROGRAM OD 14:00

- VYSTOUPENÍ MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY
- VYSTOUPENÍ MÍSTNÍCH ODDÍLŮ SPORTOVNÍHO A KULTURNÍHO CENTRA
- ČESKÁ BESEDA - MÁJE
- UKÁZKA POŽÁRNÍHO SPORTU - děti z SDH Turkovice
- ZUŠ FLOW
- PREZENTACE ONDŘEJOVSKÉ HVĚZDÁRNY
- VYSTOUPENÍ ŠERMÍŘŮ
- BALET
- JÍZDA HISTORICKÝM AUTOBUSEM - Posázavský klub historických vozidel
- HARMONIKA
- SKÁKACÍ HRAD
- MALOVÁNÍ NA OBLIČEJ
- BOHATÉ OBČERSTVENÍ PRO VŠECHNY

**KONCERT KAPELY
SPIRITUÁL KVARTET**

